

prima instanță: S. Lazari
instanța de apel: N. Cernat, A. Gavrilă, A. Pahopol

DECIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Valentina Clevadi, Oleg Sternioală, Petru Moraru

examinând cererea de recurs depusă de către Chirilenco Serghei,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Clichici Nicolae
împotriva lui Chirilenco Serghei cu privire la încasarea sumelor,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, prin care a fost
respins apelul declarat de către Chirilenco Serghei și menținută hotărârea primei instanțe,

constată:

La 26 iulie 2013, Clichici Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirilenco Serghei cu privire la încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii Clichici Nicolae a indicat că la 28 octombrie 2011 a înmănat o recipisă cu Chirilenco Serghei, având ca obiect transmiterea către ultimul a sumei de 20000 lei, pe un termen de 30 zile.

Pîrîtul i-a afirmat că la expirarea termenului, v-a restitui suma împrumutată, fapt ce nu a fost executat.

Menționează că banii de facto au fost transmiși pîrîtului în luna august 2011, însă după nenumăratele adresări către Chirilenco Serghei, acesta se eschiva de la restituirea sumei împrumutate, astfel a hotărît ca să fie semnată recipisa supra enunțată, într-o confirmare a datoriei existente.

Susține că pîrîtul conștient nu a indicat în recipisa dată, termenul de restituire a banilor împrumutați, menționînd că îi v-a restitui după primirea venitului de la Societatea pe Acțiuni „BTA 25” pentru аренда autobuzelor.

Solicită Clichici Nicolae încasarea din contul lui Chirilenco Serghei a sumei de 20000 lei cu titlu de datorie, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată ce v-or fi suportate pe parcursul examinării procesului dat.

La 04 februarie 2014, Clichici Nicolae a depus cerere suplimentară prin care solicită încasarea datoriei în sumă de 20 000 lei cu titlu de datorie, suma de 3 966 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere și a cheltuielilor de judecată (f.d.35).

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chişinău din 04 februarie 2014, a fost admisă acţiunea.

S-a încasat de la Chirilenco Serghei în beneficiul lui Clichici Nicolae suma de 20 000 lei datorie, suma de 3 966 lei dobîndă de întîrziere şi suma de 60,45 lei cheltuieli suportate în legătură cu citarea pîrîtului.

S-a încasat din contul lui Chirilenco Serghei taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 720,79 lei (f.d.42, 45-46).

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 18 decembrie 2014, a fost respinsă cererea de apel depusă de către Chirilenco Serghei şi menţinută hotărîrea primei instanţe fără modificări (f.d.69-72).

La 15 aprilie 2015, Chirilenco Serghei a declarat recurs, împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 18 decembrie 2014, solicitînd casarea deciziei instanţei de apel şi a hotărîrii primei instanţe cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă acţiunea ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul declarat la 15 aprilie 2015, este depus în termen, deoarece potrivit menţiunii de pe coperta dosarului, rezultă că recurentul a recepţionat copia deciziei instanţei de apel, la 12 martie 2015.

În motivarea recursului Chirilenco Serghei a invocat că instanţele ierarhic inferioare au examinat pricina în mod arbitrar şi în consecinţă au emis decizii ilegale.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilităţii recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înştiinţarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinţei timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinţei în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 13 mai 2015, Curtea Supremă de Justiţie a expediat în adresa lui Clichici Nicolae cererea de recurs, cu înştiinţarea despre necesitatea depunerii referinţei.

Până la examinarea pricinii, intimatul nu a depus referinţă la cererea de recurs, prin care să-şi exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanţei de apel şi trimiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chişinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanţa, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanţei de apel şi să trimită pricina spre rejudecare în instanţa de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Din materialele pricinii s-a constatat că potrivit recipisei din 28 octombrie 2011 Chirilenco Sergei a primit suma de 20 000 lei de la Clichici Nicolae.

Tot din recipisa enunțată rezultă că Chirilenco Serghei s-a obligat că suma împrumutată v-a fi restituită după transferarea salariului pentru luna octombrie 2010 de către Societatea pe Acțiuni „BTA 25” (f.d.3).

Din considerentul că Chirilenco Serghei nu a restituit suma împrumutată, Clichici Nicolae s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Prin hotărârea primei instanțe din 04 februarie 2014, a fost admisă acțiunea integrală. S-a încasat de la Chirilenco Serghei în beneficiul lui Clichici Nicolae suma de 20 000 lei datorie, suma de 3 966 lei dobândă de întârziere și suma de 60,45 lei cheltuieli suportate în legătură cu citarea pârîtului. S-a încasat din contul lui Chirilenco Serghei taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 720,79 lei (f.d.42, 45-46).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, a fost respinsă cererea de apel depusă de către Chirilenco Serghei și menținută hotărârea primei instanțe fără modificări (f.d.69-72).

La baza soluției sale instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a dispus încasarea datoriei în sumă de 20 000 lei în baza recipisei întocmite de către Chirilenco Serghei la 28 octombrie 2011.

Totodată instanța de apel a constatat că Chirilenco Serghei a primit suma de 20 000 lei cu titlu de împrumut și care s-a obligat să îl restituie lui Clichici Nicolae în decurs de pînă la 30 zile.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În susținerea necesității remiterii pricinii la re judecare, instanța de recurs invocă următoarele.

Atît instanța de apel cît și prima instanțe a admis spre examinare și cercetare recipisa din 28 octombrie 2011 (f.d.3).

Instanța de recurs reține că recipisa admisă și anexată la materialele pricinii este în copie, confirmată de către Clichici Nicolae, neautentificată în modul stabilit de lege.

Conform art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform art. 138 alin. (4) CPC, înscrisul se depune în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original cînd, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau cînd copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri cînd instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Prin prisma normelor de drept citate, instanțele ierarhic inferioare înainte de a reține recipisa anexată la materialele dosarului în copie, urmau să verifice veridicitatea și relevanța ei spre confirmarea sau combaterea concluziilor referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a litigiului.

Din procesele-verbale ale ședințelor de judecată atît în prima instanță cît și în instanța de apel rezultă cu certitudine că de către instanțele de judecată a fost examinată doar copia recipisei din 28 octombrie 2011, confirmată de către Clichici Nicolae ca „copie veridică” (f.d.3).

Prin urmare, instanțele de judecată au pus la baza concluziei lor probe, cărora, nu le-a dat apreciere în corespundere cu prevederile art. 130 CPC.

Instanța de recurs reține că pricina dată a fost examinată de către instanțele ierarhic inferioare fără cercetarea tuturor circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea corectă a litigiului.

Or, recurentul a anexat la cererea de recurs apelul motivat cu prezentare unor noi probe care a fost depus la 18 decembrie 2014 în cancelaria Curții de Apel Chișinău, ce ulterior au fost restituite în adresa recurentului, fără ca să fie examinate și dată o apreciere de către instanța de judecată.

În acest context, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa că examinarea arbitrară a litigiului constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

În corespundere cu prevederile art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și aceste erori nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu trimiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

La rejudecare instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să dea o apreciere corespunzătoare probelor și să adopte o hotărâre legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Chirilenco Serghei.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Clichici Nicolae împotriva lui Chirilenco Serghei cu privire la încasarea sumelor, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Petru Moraru